

Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Liikenneosasto
Riitta Niukkanen
riitta.niukkanen@elinvoimakeskus.fi

Viite Lausuntopyyntö 13.3.2026

Aihe Pori, Hyvelä, Valtatie 8 liittymäjärjestelyiden parantaminen Hyvelän kohdalla, tiesuunnitelma

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa valtatie 8:n parantamisesta Hyvelän kohdalla.

Suunnittelukohde sijaitsee valtatiellä 8 (Länsitie) Porissa Hyvelän kohdalla. Hankkeen tavoitteena on parantaa Valtatien 8 liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta Hyvelän kohdalla muuttamalla tieosuuden liittymä- ja kevyen liikenteen järjestelyjä.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa Hyvelänmäki on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Kohteen kuvauksen mukaan:

Hyvelän kylässä on ollut asutusta jo keskiajan lopulta lähtien. Hyvelässä on säilynyt varsin paljon vanhaa rakennuskantaa raittien varrella. Edustavin on Kuurin tila, jonka päärakennus on vuodelta 1857. Rakennusta laajennettiin 1905 rakennusmestari Viikerin suunnitelman mukaan. Samalla se sai nykyisen uusrenessanssiasunsa. Kulku pihaan käy vanhan luhdin läpi.

Kohdetta koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Lisäksi alueella on voimassa Porin kantakaupungin yleiskaava, jossa alue on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL) sekä pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP), ja

teollisuus- ja varastoalueeksi (T).

Asemakaavassa (2002) alueelle on osoitettu AM-3 (Maatilojen talouskeskusten korttelialue) sekä AO-67 ja AO-68 (Erillispientalojen korttelialue) suunnittelumääräyksellä alueita, joista osaa koskee määräys /s (Alue, jolla ympäristö säilytetään).

Alueen kulttuurihistoriallinen ympäristö tulee säilyttää. Uudisrakennukset sekä korjaus- ja muutostyöt tulee sopeuttaa sijoituksen, mittasuhteiden, materiaalien ja värityksen osalta alueen maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin ominaispiirteisiin.)

Satakunnan Museon kannanotto

Vaikutusten arvioinnin mukaan suunnittelualueella ei sijaitse maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita, muinaismuistoja eikä suojeltuja rakennuksia. Tien todetaan sovittuvan nykyiseen avoimeen ympäristöön vähäisin maisemallisin muutoksin siten, että maiseman avoimuus säilytetään ja uusi kasvillisuus sijoitetaan olemassa olevan kasvillisuuden yhteyteen (4.14., s. 50).

Hyvelän Alatien varteen on kuitenkin rakentunut nauhamaisesti asutusta, ja alueen maisemaa luonnehtii agraarinen avoin ympäristö. Maiseman avoimuus tulee huomioida tiesuunnittelussa. Alatien varrella sijaitsee /s-merkinnällä osoitettuja kohteita.

Lytyläntien ympäristössä maisemakuva tulee muuttumaan, kun tie linjataan avoimen peltomaiseman halki. Museon näkemyksen mukaan eri kaavatasoilla arvokkaiksi määriteltujen kohteiden ja alueiden ominaispiirteet ja arvot tulee säilyttää myös jatkosuunnittelussa. Tien rakentamisen ja siihen liittyvien muutostöiden jälkeen maisema tulee tarvittavilta osin palauttaa ja maisemoida huolellisesti. Erityisesti pelloille sijoittuvat läjitysalueet muuttavat alueen luonnetta, mikä tulee ottaa huomioon suunnittelussa ja jälkikäsittelyssä.

Muilta osin museolla ei ole oman toimialansa puitteissa huomautettavaa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä